

26 กุมภาพันธ์ 2553 (26/2/2010)

ปาฐกถาพิเศษ ของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เรื่อง อนาคตเทศบาล : อนาคตประเทศไทย ในพิธีเปิดการประชุมวิชาการสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์ บอลรูม อาคารคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี วันศุกร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 เวลา 09.15 น.

ท่านนายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการบริหารสมาคม

ปลัดเทศบาล

เจ้าหน้าที่และท่านผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่านครับ

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสพบกับผู้บริหารระดับสูงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วทั้งประเทศ ทั้งในรูปแบบพิเศษและเทศบาล เนื่องในโอกาสการประชุมวิชาการของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยในวันนี้ ผมเชื่อมั่นว่าทุกท่านที่อยู่ในที่นี้ทราบดี ว่ารัฐบาลและโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวผมเองนั้น ได้ให้ความสนใจกับเรื่องของการกระจายอำนาจและการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 เป็นต้นมา ก็ได้มีความพยายามในการที่จะขับเคลื่อน เพื่อให้การเติบโตและการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว และนำไปสู่การจับบริการสาธารณะ ซึ่งสามารถตอบสนองต่อพี่น้องประชาชนในท้องถิ่นในทุกพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การเติบโตของท้องถิ่นนั้นผมยังมั่นใจว่าเป็นแนวโน้มที่สำคัญที่จะมีการดำเนินการกันต่อไป และถ้าเรานับเรื่องของการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นหลังจากมีรัฐธรรมนูญปี 2540 กฎหมายที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ และกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งก็ตราขึ้นประมาณปี 2542 ก็ถือว่าขณะนี้ก็เป็นระยะเวลาที่ครบ 10 ปี ที่เป็นทศวรรษการกระจายอำนาจ หลังจากที่มีการพัฒนาท้องถิ่นในช่วงแรก แม้ว่าจะมีรูปแบบของเทศบาลมาเป็นเวลานานแล้ว และการตั้งรูปแบบขององค์กรบริหารส่วนตำบลในปี 2537 ถึงมีการพัฒนาก่อนหน้านั้นก็เป็นในลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไป

ผมอยากจะเรียนว่าในฐานะของประธานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกด.) คณะกรรมการฯ เพิ่งได้มีความเห็นเบื้องต้นว่า โอกาสครบรอบ 10 ปีหรือทศวรรษของการกระจายอำนาจที่ผ่านมา สสมควรจะได้มีการประเมินอย่างเป็นระบบ ถึงผลที่เกิดขึ้นจากการกระจายอำนาจ ซึ่งแม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวอาจจะยังไม่ได้เริ่มต้นขึ้นในลักษณะที่เป็นระบบในทางวิชาการ แต่ผมเชื่อว่าพี่น้องประชาชนทั่วประเทศรับรู้รับทราบ ถึงบทบาทที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งบทบาทของท้องถิ่นนั้นที่เราได้เห็นอย่างชัดเจน ไม่เพียงแต่การมีความริเริ่มในนโยบายต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ แต่ก็ได้เห็นบทบาทที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนสำคัญในการช่วยผลักดันนโยบายสำคัญ ๆ ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย นอกเหนือจากการจัดการประชุมวิชาการที่กำลังดำเนินการขึ้น จากที่ท่านนายกสมาคมฯ ได้รายงานถึงการจัดนิทรรศการเทศบาลปิดทองหลังพระ ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่เราได้เห็นการดำเนินการของเครือข่ายของท้องถิ่น ซึ่งมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในการดำเนินงาน ในโครงการซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของโครงการปิดทองหลังพระนั้นก็เป็นอีกโครงการหนึ่งซึ่งรัฐบาลนั้นต้องการขับเคลื่อน และปัจจุบันก็ได้มีการแยกหน่วยงานที่ทำงานในโครงการนี้ออกเป็นเอกเทศ เพื่อที่จะให้เป็น

ปาฐกถาพิเศษ ของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เรื่อง อนาคตเทศบาล : อนาคตประเทศไทย(ฉบับเต็ม)

ดำเนินงานที่สามารถผลักดันได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผมจึงอยากจะขอถือโอกาสนี้ในเบื้องต้นแสดงความยินดี แสดงความชื่นชมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายในความสำเร็จที่ผ่านมา และในความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาหลายต่อหลายเรื่อง อย่างไรก็ตามช่วงประมาณปีเศษ ๆ ที่ผ่านมาที่ผมเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินนั้น ผมทราบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลาย เช่นเดียวกับหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคค่อนข้างมากในเรื่องของงบประมาณ อย่างที่ผมได้เคยเรียนต่อที่ประชุมแห่งนี้เมื่อปีที่แล้วว่า สภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก ซึ่งเข้ามามีผลกระทบกับการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลเมื่อปีที่แล้ว ซึ่งพูดกันง่าย ๆ ก็คือเหมือนกับเงินหายออกไปจากระบบในส่วนของภาครัฐถึง 200,000 ล้านบาท ก็เป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณให้กับทุกหน่วยงาน ซึ่งรวมถึงเรื่องงบประมาณทางด้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ผมได้พูดตั้งแต่วันนั้นครับว่า แม้กระทั่งสำนักนายกรัฐมนตรีก็ต้องถูกตัดลดงบประมาณไปเทียบกับงบประมาณปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 45 คือเกือบครึ่งหนึ่ง เพราะฉะนั้นผมทราบว่าการบริหารงานในภาวะซึ่งภารกิจเพิ่มขึ้น งบประมาณลดลง เป็นเรื่องที่ทำทายเป็นเรื่องที่ยากลำบากสำหรับทุก ๆ ฝ่าย รวมทั้งเทศบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ด้วย แต่เราก็ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาในส่วนนี้ ส่วนหนึ่งก็คือการเสริมงบประมาณผ่านการจัดเงินไทยเข้มแข็ง 23,000 ล้านบาท และพยายามที่จะสอบถามอยู่ตลอดเวลาว่ามีปัญหาอุปสรรคใด ๆ ในทางงบประมาณ ซึ่งถ้าหากว่ามีปัญหาที่มีความชัดเจน มีโครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจจะอยู่ในเรื่องของงบประมาณซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามที่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนโดยกฎหมาย หรือโดยนโยบายของรัฐบาล หรือจะเป็นเงื่อนไขที่เป็นเงื่อนไขพิเศษในพื้นที่ เช่น ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมก็ได้ยืนยันเสมอว่าสามารถที่จะทำเรื่องเพื่อให้เราพิจารณา เพื่อที่จะหางบประมาณเพิ่มเติมได้ ซึ่งที่ผ่านมาก็ได้ตอบสนองไปในหลายต่อหลายโอกาส

ผมอยากจะเรียนว่าสำหรับปีงบประมาณ 2554 อย่างน้อยที่สุดเราก็เชื่อว่าเศรษฐกิจนั้นเริ่มฟื้นตัวอย่างชัดเจน ในการจัดเก็บเงินรายได้สำหรับ 3 - 4 เดือนแรกของงบประมาณปี 2553 นี้ มีแนวโน้มว่ารัฐบาลนั้นจะสามารถจัดเก็บรายได้เกินเป้าหมาย รวมกันทั้งปีอาจจะจัดเก็บได้เกินเป้าหมายสูงถึงเกือบ 200,000 ล้านบาทเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นในการจัดทำงบประมาณปี 2554 อย่างน้อยที่สุดผมมีความมั่นใจว่า เราจะสามารถเริ่มนำสถานะในเรื่องของการจัดสรรเงินงบประมาณต่าง ๆ กลับเข้าสู่ภาวะปกติได้ ขณะเดียวกันเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้น และการจัดเก็บรายได้ดีขึ้น รัฐบาลก็อาจจะมีความจำเป็นในการที่จะต้องทบทวนแผนในเรื่องของการกู้เงินเช่นเดียวกัน เพราะว่ารัฐบาลก็ไม่ประสงค์ที่จะสร้างปัญหาในเรื่องของหนี้สินสำหรับประเทศในระยะยาว โดยไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาฟื้นฟูวิกฤตเศรษฐกิจ

ขณะเดียวกัน 1 ปีกว่า ๆ ที่ผ่านมา รัฐบาลก็มีนโยบายหลายนโยบาย ซึ่งได้ขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเป็นคู่ดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานทางด้านสวัสดิการ ไม่ว่าจะเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของค่าตอบแทน อสม. และเมษายนนี้ก็จะมีการเบี้ยยังชีพคนพิการ ซึ่งเมื่อนางบประมาณในส่วนนี้ไปรวมในส่วนงบประมาณของท้องถิ่น ก็ทำให้ท้องถิ่นนั้นมีปัญหาในเรื่องของการที่สัดส่วนของงบประมาณสำหรับการดำเนินการตามภารกิจที่เหลือได้รับผลกระทบ ผมขอเรียนว่ารัฐบาลกำลังอยู่ในช่วงของการจัดทำงบประมาณปี 54 ได้ตระหนักถึงสภาพปัญหานี้เป็นอย่างดี แล้วก็เร่งรัดทบทวนในเรื่องของสัดส่วนงบประมาณต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณที่เป็นการดำเนินการตามนโยบายที่รัฐบาลในส่วนกลางได้กำหนดลงไป เพราะฉะนั้นในช่วงประมาณ 1 - 2 เดือนข้างหน้า ความชัดเจนตรงนี้จะมามากขึ้น

ขณะเดียวกันการที่เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวขึ้นมาก็สามารถทำให้รัฐบาลนั้นลดภาระในเรื่องของการจะต้องมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่เป็นมาตรการพิเศษ ล่าสุดหลายท่านก็คงทราบครับว่าที่เราได้ลดค่าธรรมเนียมนการโอนอสังหาริมทรัพย์เป็นการชั่วคราวนั้น มาตรการนี้ก็จะยกเลิกตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมเป็นต้นไป ซึ่งก็น่าจะส่งผลทำให้การจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมนการโอนได้มากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นผมขอเรียนครับว่า ในเรื่องของงบประมาณซึ่งเป็นปัญหาที่หนักหน่วงมากในช่วงปีกว่า ๆ ที่ผ่านมา น่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น และก็ขอขอบคุณอีกครั้งหนึ่งที่ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความเข้าใจต่อปัญหาอุปสรรคในเรื่องนี้ แล้วก็พร้อมที่จะร่วมกันทำงานเพื่อปรับปรุงในส่วนนี้ต่อไป

สำหรับในเรื่องของกฎหมายนั้น นอกเหนือจากการที่เราได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องของวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารแล้ว รัฐบาลก็ยังอยู่ในช่วงของการดำเนินการผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจทั้งหมดตามรัฐธรรมนูญ ที่จริงแล้วคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องไปเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว แต่ว่ากฎหมายเหล่านี้ก็อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งมีหน้าที่ในการที่จะตรวจพิจารณากฎหมายต่าง ๆ ที่ผ่านจากคณะรัฐมนตรี ก่อนที่จะเสนอรัฐสภา อย่างไรก็ตามรัฐบาลไม่ได้นิ่งนอนใจและก็ทราบว่าขณะนี้เนื่องจากมีความคิดเห็นที่ค่อนข้างจะแตกต่างกันในระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งมีความคิดที่จะไปยุบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นเข้าด้วยกันเหลือ 2 ฉบับ โดยเฉพาะฉบับหนึ่งที่ถูกยุบรวมเข้าไปก็คือกฎหมายเรื่องของรายได้ คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ซึ่งผมเป็นประธานได้มีการพิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าเราควรที่จะรักษาหลักการเดิมในการที่เสนอกฎหมายตามความเห็นของคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เราสามารถเดินไปในแนวทางนี้ได้ ผมเข้าใจว่าบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองต่าง ๆ ก็จะได้หยิบยกกฎหมายเหล่านี้เสนอเข้าสู่รัฐสภา ซึ่งผมมีความพร้อมที่จะรับรองกฎหมายเหล่านี้ แม้ว่าจะเป็นกฎหมายทางการเงิน เพื่อที่จะเร่งรัดและให้การดำเนินการพิจารณากฎหมายเหล่านี้เป็นไปตามแนวทางที่เราได้มีการพูดคุยปรึกษาหารือกันในส่วนของคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ

ผมอยากจะเรียนต่อไปครับว่า นอกเหนือจากการดูปัญหาเฉพาะหน้าที่เราได้ปรึกษาหารือกันในเรื่องของกฎหมายที่ดี ในเรื่องของงบประมาณที่ดี ถ้าเรามองไปข้างหน้าบนความเชื่อมั่นถึงความสำคัญที่จะเพิ่มมากขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็อยากจะเรียนครับว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเราถ้าไม่นับรูปแบบพิเศษก็มีอยู่ 3 ประเภท คือ อบต. อบจ. และเทศบาล อบต. (องค์การบริหารส่วนตำบล) นั้นจุดเด่นเขาจะอยู่ที่ความใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เล็กที่สุดอยู่ในพื้นที่ชนบทเป็นหลัก อบจ. (องค์การบริหารส่วนจังหวัด) ก็จะมีจุดเด่นในเรื่องของการที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ และสามารถที่จะดำเนินงานที่ข้ามพื้นที่ หรือระหว่างพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ แต่ว่าเทศบาลนั้นจะมีความสำคัญเป็นพิเศษตรงที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งถือว่าอยู่ในพื้นที่ที่มีการเติบโตหรือมีความเจริญรวดเร็วที่สุด

เราจะเห็นครับว่าตัวเลขของการยกฐานะ หรือยกระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลในระยะหลังนั้นจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก ซึ่งไม่แปลกเพราะว่าเป็นที่คาดหมายกันโดยทั่วไป ว่าสภาพของสังคม โดยเฉพาะในประเทศไทยและในหลายประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างรวดเร็วนั้น จะแปรสภาพไปเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ๆ อีกไม่นานครับคนกว่าครึ่งจะอยู่ในเมือง ไม่ได้อยู่ในชนบท เพราะฉะนั้นภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือในรูปแบบของเทศบาล และรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ นับวันจะมีความสำคัญและมีความท้าทายมากขึ้น ไม่เพียงแต่ตอบสนองในเรื่องของปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน เมื่อชุมชนหรือสังคมในพื้นที่เติบโตขึ้นเท่านั้น แต่ความคาดหมายความคาดหวัง

ในเรื่องของสิทธิ ในเรื่องของสวัสดิการ ในเรื่องของคุณภาพชีวิต ในเรื่องของสิ่งแวดล้อมก็จะเพิ่มสูงขึ้น สิ่งเหล่านี้ก็จะเป็นความท้าทายที่มีต่อผู้บริหารท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลทุกแห่ง ซึ่งรัฐบาลตระหนักดี ผมอยากจะได้เรียนว่าการปรับปรุงในเรื่องของท้องถิ่นนั้นจึงจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

ในเชิงกฎหมายนอกจากที่จะได้มีการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแล้ว ขณะนี้ก็คือการที่จะมีกติกาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น จะมีความสำคัญมากขึ้น เราไม่ได้พูดถึงเฉพาะสิทธิที่เขียนเอาไว้ว่าประชาชนเสนอข้อบัญญัติได้ ประชาชนมีสิทธิในการถอดถอน แต่เรากำลังจะมีการนำเสนอกฎหมายที่พูดถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของท้องถิ่น เหมือนกับที่รัฐบาลในส่วนกลางก็ต้องมีกติกาที่ชัดเจนขึ้นในเรื่องของการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เวลาที่มีการดำเนินนโยบายสาธารณะหรือโครงการสำคัญ ๆ รูปแบบของการรับฟังความคิดเห็นก็ดี แม้แต่การจะจัดให้มีการจัดทำประชามติในท้องถิ่น จะเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายใหม่ รวมไปถึงการที่ท้องถิ่นนั้นจะต้องมีรูปแบบของการรายงานต่อพี่น้องประชาชน ต่อการดำเนินงานของท้องถิ่นทั้งในเรื่องของงบประมาณ โครงการต่าง ๆ ที่สามารถรายงานให้พี่น้องประชาชนได้รับรู้ รับทราบโดยทั่วกันเป็นประจำ ผมคิดว่าการผลักดันในส่วนนี้ก็จะเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ท้องถิ่นนั้นนอกเหนือจากเติบโตขึ้นแล้ว สามารถที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลด้วย

ขณะเดียวกันการที่จะช่วยดูแลในเรื่องของการจัดระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ หรือการแบ่งภารกิจจากส่วนกลางก็จะต้องมีการทบทวนอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เหมือนเมื่อสักครู่นี้ผมได้กล่าวไปแล้วว่านโยบายที่ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตามนโยบายจากส่วนกลางนั้น คงจะต้องมีการกำหนดกติกาทั้งในเรื่องงบประมาณและการบริหารจัดการให้มีความลงตัวมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และก็บางเรื่องอย่างเช่นที่เราได้เสริมเงินไทยเข้มแข็ง 23,000 ล้าน ก็มักจะมีความสับสนเวลาที่มีการดำเนินการในลักษณะนี้ แต่ให้ความมั่นใจว่าเราได้ทำความเข้าใจกับทุกหน่วยงานแล้วว่าเงินส่วนนี้ใช้จ่ายเหมือนกับเงินอุดหนุนทั่วไปทุกประการ ก่อนหน้านั้นจะมีความสับสนเล็กน้อย เพราะว่าจะมีการพูดถึงการที่ให้เสนอโครงการต่าง ๆ มา เพียงแต่ว่าในส่วนที่เป็นความแตกต่าง มีอยู่ก็คือ 1. เราไม่อนุญาตให้ใช้เงินในก้อนนี้ในบางเรื่อง เช่น การจัดงานต่างประเทศ การซื้อ การเช่ารถประจำตำแหน่ง และ 2. คือเงินนี้เราจะไม่ได้โอนไปทันทีเนื่องจากเป็นเงินกู้มีดอกเบี้ย เพราะฉะนั้นก็จะเป็นการเบิกจ่ายผ่านทางกลไกต่าง ๆ แต่ท่านสามารถที่จะใช้เงินงบประมาณตรงนี้เหมือนเงินอุดหนุนทั่วไป รวมทั้งนำเอาโครงการที่มีข้อบัญญัติอยู่มาใช้เงินในก้อนนี้ได้เช่นเดียวกัน

แต่ผมเชื่อว่าในอนาคต เรื่องของการจัดระบบการจัดสรรรายได้ เรื่องของภาษีหลาย ๆ อีกตัวจะต้องมีการนำมาทบทวน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าท้องถิ่นและโดยเฉพาะอย่างยิ่งท้องถิ่นในเขตเมืองจะสามารถมีเงินงบประมาณเพียงพอ และสามารถที่จะรองรับภารกิจต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น และเป็นความคาดหวังของชนในชุมชนเมืองในอนาคตต่อไปได้ด้วย พร้อม ๆ กับการสามารถสนองนโยบายที่เกิดขึ้นจากส่วนกลาง และท้องถิ่นจะมีประสิทธิภาพมากกว่าหรือมีความพร้อมมากกว่าในการบริหารจัดการ

ผมอยากจะได้เรียนต่อไปครับว่านอกจากนี้รัฐบาลก็ไม่ได้หยุดอยู่ที่ในเรื่องของรูปแบบของท้องถิ่น ท่านที่ปรึกษา อภิรักษ์ โกษะโยธิน ได้กรุณาไปศึกษาเกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่จะต้องเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต และในการประชุมคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ครั้งล่าสุด เราได้เห็นชอบท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่จะจัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายอีกรูปแบบหนึ่ง ก็คือที่นครแม่สอด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่เทศบาล 2 แห่งอยู่ในปัจจุบัน แต่ความพิเศษของนครแม่สอดนั้น จะเป็นท้องถิ่นพิเศษรูปแบบแรก ซึ่งมีวัตถุประสงค์พิเศษก็คือการจัดการปัญหาเรื่องของการเศรษฐกิจชายแดน เพราะฉะนั้นนอกเหนือจากการมีผู้บริหารและสภาฯ ที่มาจาก

การเลือกตั้ง ก็จะมีคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งเข้าไปช่วยในการเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน

สิ่งที่สำคัญกว่านั้นก็คือว่าเมื่อกำหนดภารกิจเช่นนี้ กฎหมายของนครแม่สอดตามที่ได้มีการร่างขึ้นมานั้น จะเป็นครั้งแรกที่ให้อำนาจของท้องถิ่นเข้าไปดูแลในบางเรื่อง เช่น การส่งเสริมการลงทุน การจัดการเกี่ยวกับเรื่องของแรงงานต่างด้าว และอาจจะรวมไปถึงการจัดระบบเกี่ยวกับโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน ซึ่งอาจจะมีทั้งเรื่องศุลกากร เรื่องด่านและเรื่องอื่น ๆ ด้วย ตรงนี้จะเขียนไว้ในกฎหมายและถ้าไม่มีปัญหาในทางเทคนิคกฎหมาย อำนาจที่จะถ่ายโอนไปยังนครแม่สอดนั้นจะสามารถทำได้โดยการใช้การตราพระราชกฤษฎีกา ซึ่งถ้าสำเร็จจะถือว่าเป็นรูปแบบที่เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เนื่องจากทุกท่านทราบดีว่าในอดีตเราพยายามถ่ายโอนอำนาจมาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหลายต่อหลายเรื่อง แต่สุดท้ายจะเจอกับอุปสรรคหรือข้อติดขัดที่บอกว่าไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากมีกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้น ๆ อยู่ เช่น กฎหมายชลประทาน กฎหมายของกรมเจ้าท่าหรืออะไรก็แล้วแต่จะครบในอดีต แต่ถ้ารูปแบบที่เราจัดทำกฎหมายแม่สอดประสบความสำเร็จในขณะนี้ เราสามารถจะไปแก้กฎหมายท้องถิ่นต่อไปได้ว่าเราจะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อเป็นการแก้ไขกฎหมายเฉพาะ ที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายแม่บทในการกระจายอำนาจ เพราะฉะนั้นผมอยากให้ความมั่นใจกับทางเพื่อนท้องถิ่นทุกท่านนะครับว่า รัฐบาลนี้ต้องการที่จะผลักดันกระบวนการของการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง และต้องการที่จะเห็นความสำคัญของท้องถิ่นเพิ่มพูนขึ้น โดยลำดับ แล้วก็จะดูทั้งในเรื่องข้อกฎหมาย จะดูทั้งในเรื่องของอุปสรรคปัญหาในเชิงการเงินหรือการงบประมาณ และเรื่องอื่น ๆ รวมไปถึงเรื่องของระบบบุคลากร เพื่อที่จะเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่ท้องถิ่นต่อไป

สุดท้ายที่ผมอยากจะเรียนกับทุก ๆ ท่านก็คือ บทบาทที่เพิ่มพูนมีความสำคัญมากขึ้นของทุกท้องถิ่น บทบาทที่มีความคาดหวังจากการเมืองท้องถิ่น ผมฝากว่าในภาวะของการเมืองซึ่งยังมีความขัดแย้งในทางความคิดสูง ท่านทั้งหลายจะมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการช่วยให้บ้านเมืองของเรานั้นสามารถบริหารความขัดแย้งได้ ผมเหมือนกับท่านนายกเทศมนตรีทุกท่านครับ เป็นนักการเมือง เป็นนักการเมืองในวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการของการเลือกตั้ง ผมคุยกับเพื่อนนายกเทศมนตรีท้องถิ่นที่เดินเข้ามาถามผมว่าเหนื่อยไหม ผมตอบว่าคนเป็นนักการเมืองไม่เหนื่อยไม่มีหรือครับ นักการเมืองคนไหนไม่เหนื่อย อีกไม่นานไม่ได้เป็นนักการเมือง เพราะฉะนั้นผมทราบว่าปัญหาอุปสรรคมี เป็นเรื่องปกติธรรมดา และนักการเมืองในวิถีทางประชาธิปไตยย่อมหมายถึงมีคนที่ชอบและไม่ชอบ มีคนที่เราเรียกว่าเป็นพรรคพวก มีคนที่เราเรียกว่าเป็นคู่แข่ง นักการเมืองทุกคนผ่านกระบวนการนี้ ยอมรับสิ่งเหล่านี้ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นผมไม่เคยคาดคิดว่าคนในประเทศต้องคิดเหมือนผม ต้องสนับสนุนผม แต่สิ่งที่ผมย้ำก็คือว่าเราต้องการให้บ้านเมืองเดินไปข้างหน้าและเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คนเราคิดเหมือน คิดต่าง ต้องอยู่ร่วมกันได้ และการอยู่ร่วมกันได้ก็คือการเคารพความเห็นซึ่งกันและกัน แต่ปฏิบัติตามกฎกติกาของบ้านเมือง ในห้องนี้เรามีผู้บริหารท้องถิ่นครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศที่เป็นเขตเมือง ซึ่งเราถือว่าเป็นศูนย์กลางของทุกจังหวัดของทุกภาค ถ้าท่านช่วยกันดูแลครับ ว่าความคิดเห็นที่แตกต่างแสดงออกได้ตามวิถีทางประชาธิปไตย แต่อยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายกติกา ผมเชื่อว่าทุกท่านจะมีส่วนสำคัญในการทำให้ประเทศไทยผ่านพ้นช่วงที่เป็นช่วงวิกฤตในทางการเมืองซึ่งเรีอริ่งมาเป็นเวลาหลายปี และช่วยยกระดับความเป็นประชาธิปไตยของสังคมไทยได้เป็นอย่างดี

เพราะฉะนั้นผมหวังเป็นอย่างยิ่งครับว่าความร่วมมือที่ท่านทั้งหลายได้กรุณาให้กับพวกเราในการทำงานมาตลอดระยะเวลา 1 ปี ไม่เพียงเฉพาะนโยบายในแต่ละด้าน แต่ในเรื่องของการช่วยกันดูแลให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อยเป็นปกติสุข ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเราจะได้ร่วมกันทำงานต่อไปอย่างราบรื่น เพื่อให้เราบรรลุวัตถุประสงค์สุดท้าย ซึ่งมันไม่ใช่เรื่องว่าอำนาจอยู่ที่ใคร

ปาฐกถาพิเศษ ของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เรื่อง อนาคตเทศบาล : อนาคตประเทศไทย(ฉบับเต็ม)

อย่างไร แต่ว่าบริการสาธารณะที่เราจัดให้กับประชาชนนั้นเป็นบริการที่ตรงกับความต้องการของพี่น้องประชาชน และตอบสนองความต้องการของพี่น้องประชาชนได้อย่างแท้จริง บัดนี้ก็ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมก็ขอเปิดการประชุมวิชาการของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ขออวยพรให้การจัดการประชุมสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ทุกประการ และขอเป็นกำลังใจให้กับทุกท่านในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ผมยังอีกครึ่งว่ารัฐบาลนี้จะสนับสนุนการทำงานของทุกท่านและหากมีปัญหาอุปสรรคใด ๆ ขอให้สะท้อนผ่านกลไกต่าง ๆ มา เราจะร่วมกันผลักดันและแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชนทุกคน ทุกที่ ขอขอบคุณครับ

กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก
วิมลมาศ บรรณเจดิกิจ / ถอดเทป